

КОМП'ЮТЕРНА ЛІНГВІСТИКА

Академічна характеристика дисципліни

Рік вивчення (курс)	Семестр	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Кількість годин на тиждень	Форма підсумкового контролю	Система оцінювання	
			Всього	Лекції	Лабораторні	Практичні	Семінарські				Самостійна робота
1	1	4	120	16	24			80	3	Залік	100-бальна, ECTS, національна (4-бальна)

Тип дисципліни – вибіркова.

Викладач – Авраменко Валентин Семенович, к. ф.-м. н., доцент.

Мова вивчення – українська.

Форми організації освітнього процесу – лекції, самостійна робота, лабораторні заняття, семінарські заняття, індивідуальні навчально-дослідні завдання (реферати).

Заплановані результати навчання: У результаті вивчення дисципліни (з огляду на її хронологічні межі) студент повинен:

- обґрунтувати необхідність теоретичних знань та практичних навичок з основ комп'ютерної лінгвістики для розв'язання задач побудові систем аналізу лінгвістичних конструкцій та систем природномовного спілкування;
- класифікувати і характеризувати сучасні автоматизовані системи обробки природномовних текстів та статистичні закономірності в побудові природномовних текстів;
- аналізувати і характеризувати сучасні прикладні й експериментальні розробки, що виконуються за допомогою математичних методів і методів комп'ютерного моделювання.

Компетентності студента:

- розв'язання теоретичних і прикладних завдань мовознавства за допомогою математичних методів і комп'ютера (морфологічний і синтаксичний аналіз тексту, машинний переклад, класифікація і кластеризація текстів, автоматичне анотування і реферування тощо);
- володіння основними математико-статистичними методами обробки лінгвістичної інформації з урахуванням елементів програмування і автоматичної обробки лінгвістичних корпусів;
- використання математичних конструкцій для опису властивостей природної мови, для чіткого та однозначного формулювання понять, які необхідні для аналізу мови і тексту.

Змістові модулі (перелік тем):

Модуль 1. Предмет комп'ютерної лінгвістики

Тема 1.1 Задачі комп'ютерної лінгвістики

Тема 1.2. Граматика, алгоритми

Тема 1.3. Моделі автоматичної обробки текстової інформації

Тема 1.4. Метод аналогії в комп'ютерній лінгвістиці

Тема 1.5. Комп'ютерна лінгвістика і «штучний інтелект»

Модуль 2. Методи і алгоритми обробки текстової інформації

Тема 2.1. Морфологічний аналіз

Тема 2.2. Семантико-синтаксический анализ и синтез текстов

Тема 2.3. Автоматичний переклад текстів з одних природних мов на інші

Тема 2.4. Автоматизація складання і ведення словників

Тема 2.5. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи

Тема 2.6. Методи і алгоритми анотування та реферування текстів

Тема 2.7. Методи і алгоритми класифікації і рубрикації текстів

Рекомендована література

Основна:

1. Марчук Ю.Н. Компьютерная лингвистика. – М.: «Восток-Запад», 2007. – 319 с.
2. Шемякин Ю.И. Начала Компьютерной лингвистики. Издательство МГОУ, Москва, 1992. 81 с.
3. Боярский К. К. Введение в компьютерную лингвистику. Учебное пособие. – СПб: НИУ ИТМО, 2013. – 72 с.
4. Большакова Е.И. Автоматическая обработка текстов на естественном языке и компьютерная лингвистика : учеб. пособие / Е.И. Большакова, Э.С. Клышинский и др. – М.: МИЭМ, 2011. – 272 с.
5. Щипицина Л.Ю. Информационные технологии в лингвистике : учеб. пособие. – М. : ФЛИНТА : Наука, 2013. – 128 с.

Додаткова:

1. Авраменко В.С., Легоньков В.И. Автоматизированная система информационного обеспечения разработок. – М.: «Наука», 1980. – 208 с.
2. Авраменко В.С., Легоньков В.И. Математическое обеспечение диалоговых информационных систем. – М.: «Наука», 1990. – 202 с.
3. Солтон Дж. Динамические библиотечно-информационные системы. – М.: «Мир», 1979. – 558 с.